

Els transgènics fan forat al món

Malgrat que en molts països els organismes modificats genèticament no són ben rebuts, els cultius transgènics creixen a tot el món. El Servei Internacional per a l'Adquisició d'Aplicacions Agrobiotecnològiques (ISAA) calcula que la superfície dedicada a aquesta mena de conreus ha superat per primera vegada els 100 milions d'hectàrees. 10 milions d'agricultors, la majoria amb recursos escassos, apliquen la biotecnologia en els seus camps.

Per primera vegada s'ha batut la marca de 100 milions d'hectàrees cultivades de transgènics, després d'un creixement del 13% respecte el 2005. A la vegada, el nombre d'agricultors dedicats a aquest conreu també ha superat els 10 milions, 1,5 milions més que el 2005. El darrer estudi del Servei Internacional per a l'Adquisició d'Aplicacions Agrobiotecnològiques (ISAA) revela que el 2005, més del 90% dels agricultors de cultius transgènics tenien escassos recursos i procedien de països en vies de desenvolupament, però que, tot i així, la majoria de la producció continua en mans de les grans empreses de biotecnologia dels països desenvolupats, amb el 60% de la superfície mundial cultivada. A la vegada, són els receptors principals de les exportacions dels països en vies de desenvolupament, sobretot pel que fa a la fabricació de pinsos per a l'alimentació de bestiar.

Els Estats Units se situen al capdavant dels països productors, amb 54,6 milions d'hectàrees d'aquest tipus de cultius. En total, són 22 els països del planeta que van cultivar transgènics el 2006, encara que cal destacar que un ha sortit de la llista. És Romania, ja que el seu govern va decidir interrompre el cultiu de soja transgènica després d'ingressar a la UE. És per això que l'estat espanyol continua sent el major pro-

ductor de la UE, i les seves 53.667 hectàrees cultivades el 2006 el situen també entre els catorze "megaproductors" (els països que superen les 50.000 hectàrees) de tot el planeta.

La perspectiva de comercialització fins el 2015 és un creixement continu de la superfície, fins a sobrepassar els 200 milions d'hectàrees, amb prop de 20 milions d'agricultors que planten conreus biotecnològics en quaranta països.

Rebuig dels ecologistes. Paral·lelament a l'expansió de l'agricultura genèticament alterada perquè resisteixi les plagues i els pesticides i perquè s'incrementi la productivitat, s'ha escampat un moviment internacional de rebuig. L'organització ecologista Greenpeace recorda que països com Romania van fer "el camí de retorn", després de vuit anys de cultiu intensiu de soja mutant, i han iniciat la descontaminació dels camps afectats. Greenpeace insisteix a advertir que l'enginyeria genètica és "poc fiable i perillosa", per la seva capacitat per contaminar els cultius tradicionals no transgènics i per la manca de dades sobre la seva innocuïtat. Per Greenpeace, els conreus transgènics tampoc no asseguren els augments de la productivitat promesos, i "no ha rebaixat l'ús de plaguicides sinó que l'ha fet augmentar". "Tampoc no ha aconseguit

eradicar la fam als països pobres, malgrat la gran campanya de la indústria."

La situació a Catalunya. Segons el primer i únic estudi que s'ha realitzat a l'estat espanyol basat en mostres de camps reals i no en camps experimentals, "Coexistència impossible", dut a terme per l'Assamblea Pagesa de Catalunya i Greenpeace, Catalunya ostenta el segon major percentatge de conreu de blat de moro transgènic. Encara que en termes globals el percentatge va ser del 42% en l'any 2005, la proporció augmenta molt més –fins un 60%– en zones graneres de Lleida (Segrià, Noguera i Pla d'Urgell). Alhora, Catalunya s'ha convertit en el principal nucli d'experimentació, i en els darrers sis anys més de la meitat dels conreus experimentals realitzats a l'estat espanyol ha estat fets a Catalunya. Aquesta tendència ha augmentat progressivament, fins l'any 2005, quan el 83% dels camps experimentals autoritzats a l'estat espanyol s'ubicaven a Catalunya.

Per altra banda, l'estudi de l'Assamblea Pagesa de Catalunya i Greenpeace va detectar sis camps de panís contaminats per transgènics a Lleida i Osca dels deu que es van analitzar. A més, en tres casos la varietat de transgènic detectada està prohibida per la Unió Europea des de l'1 de gener del 2005 perquè provoca resistència als antibiòtics. En concret, van aparèixer mostres positives en camps convencionals de Linyola (Pla d'Urgell), Arbeca (Garrigues) i dues a Gurrea de Gallego (Osca) així com en plantacions de panís ecològic d'Almenar (Segrià) i Bellcaire d'Urgell (Noguera). A més, en el cas d'Almenar i Gurrea, el cultiu plantat correspon a varietats locals pures que es volen recuperar. Amb aquest estudi les organitzacions antitransgènics van voler demostrar que la coexistència de camps de cultius modificats genèticament amb altres de convencionals i ecològics és inviable.

Decret de coexistència. Durant els últims anys de govern de CiU, la política en aquest sentit va ser una repro-

El cultiu de productes transgènics encara no s'ha guanyat la confiança dels consumidors.

ducció de la política que va practicar el govern del PP. Es va permetre que esconreessin milers d'hectàrees amb blat de moro transgènic. Just amb l'arribada del tripartit al Govern de la Generalitat, va sorgir l'esperança d'un canvi de rumb, sobretot pel fet que ICV tenia com a punt prioritari en el seu programa de govern declarar Catalunya zona lliure de transgènics. No obstant això, el departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca va continuar la política de suport incondicional a les multinacionals transgèniques i ha intentat, de moment sense èxit, tirar endavant un decret de coexistència. D'altra banda, malgrat les múltiples sol·licituds presentades per diferents organitzacions, la Generalitat no ha publicat en cap

moment la llista de camps experimentals, ni tampoc ha respost a les demandes de control sobre camps il·legals. És a dir, que en la pràctica ha concedit llibertat d'acció a les multinacionals transgèniques.

El 40% no es refia dels aliments.

El 39,2% de la població de l'estat no s'acaba de creure que els aliments que compra siguin sans i que no impliquin cap risc per a la salut, segons el darrer baròmetre del Centre d'Investigacions Sociològiques (CIS) que ha enquestat 2.487 persones. Un percentatge semblant, el 40,8%, considera, a més, que els productes alimentaris més segurs es troben als supermercats i grans superfícies comercials, enfront del 12% que

opina que els subministren els petits productors. La grip aviària, els aliments genèticament modificats (transgènics) i la salmonel·la són les qüestions relacionades amb l'alimentació que més preocupen. Els consumidors consideren que als supermercats i a les grans superfícies comercials hi troben els productes alimentaris més segurs (ho pensen el 40% dels enquestats), més que no pas al mercat (20%), als petits comerços de barri (16%) i a les granges o als petits productors (12%). Del 7% d'enquestats que han patit una intoxicació alimentària, la majoria va ser per aliments consumits en restaurants o establiments públics (57%).

Oscar Pinilla